

BIULETYN KOWIEŃSKI**W I L B I**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr.

Wilno, dnia 1 marca 1935 r.

1236.

T r e s c n u m e r u:**I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.**

Dział. Str.

K r o n i k a.

1. Głosy prasy niemieckiej o państwach bałtyckich.	I.	1.
2. Dokoła obchodu święta estońskiego na Litwie.	"	"
3. Delegacja litewska do Finlandji w związku ze stuleciem "Kalevala".	"	"
4. Przedstawiciel estońskiego ministerstwa na Litwie.	"	"
5. Rokowania w sprawie wysłania robotników rolnych na Łotwę.	"	"

**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENWĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.**

K r o n i k a.

6. Zadania Żelaznego Funduszu Wileńskiego.	III.	"
7. Konferencja trzeźwości.	"	2.
8. Przemówienie premjera Tubelisa na zebraniu tautininków powiatu kowieńskiego.	"	"
9. Nominacje w wojsku.	"	"
10. Nowy zarząd związku lekarzy weterynarji.	"	"
11. Odczyty korporacji Neolithuania.	"	"
12. Sprawa 4-go tomu encyklopedji litewskiej.	"	"

**IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH W LITWIE.**

K r o n i k a.

13. Nowe pismo żydowskie.	IV.	"
14. Nowe gimnazjum żydowskie.	"	"
15. Odroczenie sprawy o ekscesy przeciwpolskie.	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

16. Sprawy sądowe w Kłajpedzie.	VII.	"

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika.

Głosy prasy niemieckiej o państwach bałtyckich. Radjo Kowieńskie z dn.28.II.35 r.: Jak komunikuje "L.Aidas" ukazał się 26 lutego w "Preussische Zeitung" artykuł, w którym atakuje się państwa bałtyckie za to, że zarządy poczt tych państw żądają, by przy adresowaniu listów używano nazw miejscowości w formie ustalonej oficjalnie przez władze. Pismo szczególnie atakuje Litwę za usunięcie języka niemieckiego z urzędów pocztowych i za wprowadzenie tylko języków litewskiego i francuskiego. "Preussische Zeitung" wyraża oburzenie, że zarówno Litwa, jak Łotwa i Estonia wprowadzają politykę do spraw niepolitycznych.-

Dokoła obchodu święta estońskiego na Litwie. Radjo Kowieńskie z dn.28.II.35 r.: Jak podaje "L.Aidas" estońskie święto narodowe było obchodzone uroczyście nie tylko w Kownie, lecz również w Kłajpedzie, Szawlach i Marjampolu.-

Delegacja litewska do Finlandji w związku ze stuleciem "Kalevala". "Liet. Aidas" Nr.48 /II.35 r./: 26 lutego przybyły do Helsinki delegacje litewska, estońska, łotewska i t.d. w związku ze stuleciem "Kalevala".-

Przedstawiciel estońskiego ministerstwa na Litwie. "Liet.Aidas" Nr.48 /II.35 r./: Kierownik wydziału handlowego estońskiego Ministerstwa Gospodarki Gutman udał się na Litwę, by zapoznać się z możliwościami rozwoju stosunków handlowych między obu krajami. Gutmann odwiedzi też inne kraje w tym samym celu.-

Rokowania w sprawie wysłania robotników rolnych na Łotwę. "Liet.Aidas" Nr.48 /II.35 r./: Litewsko-łotewskie rokowania w sprawie wysyłania robotników litewskich na roboty polne do Łotwy mają się już ku końcowi. Ogółem Łotwa potrzebuje około 14.000 robotników. W tej sprawie przyjeżdżał na Litwę specjalny przedstawiciel centralnego łotewskiego związku rolniczego w Rydze. Obecnie wyjaśniane są warunki pracy robotników. Gdy sprawa ta ostatecznie zostanie wyjaśniona, robotnikom udzieli się zezwoleń na wyjazd do Łotwy.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Zadania Żelaznego Funduszu Wileńskiego. "Rytas" Nr.48 /II.35 r./: Prezes Żelaznego Funduszu Wileńskiego prof.Keneszis udzielił następujących informacji w sprawie zadań tej organizacji: Młodzież litewska, nie czekając zanim wodzowie ojezyny zawezwą ją do marszu na Wilno, sama się zmobilizowała. Narazie chodzi o walkę kulturalną. Młodzież pragnie przy pomocy generalnego szturmu zwrócić i skoncentrować uwagę całego narodu na problem wileński. Uzbrojona w wileńskie paszporty i znaczki zapowiada młodzież apelację do serc i umysłów wszystkich obywateli Litwy. Młodzież wzywa ich do wspólnej walki o Wilno i o zwrot wszystkich zagrabionych ziem litewskich. Dotychczas dopiero 400 tys. ludzi z Litwy i zagranicy stanęło do tej walki. Zadaniem Żelaznego Funduszu jest skupienie trzech milionów członków. Jeżeli chodzi o porównanie między Kłajpedą a Wilnem sytuacja litewskiej Kłajpedy jest o tyle łatwiejsza, że Kłajpeda znajduje się w rękach litewskich. Tymczasem Wilno należy jeszcze odzyskać. Wszyscy rozumieją, iż zadanie to będzie niełatwe. Tem niemniej ani jeden żyjący Litwin Wilna się nie wyrzeknie. Fakt, że Litwini walczyć muszą na dwa fronty jedynie zwiększa litewską siłę. Tylko ten Litwini mogą światu zaimponować, że nie wyrzekają się swych praw, ani na jednym, ani na drugim froncie walki i że wierzą w przewagę siły moralnej. Sami Polacy, jak również inne narody dopiero wtedy będą więcej Litwinów szanowali i z Litwinami się liczyli, kiedy ujrzą litewską odporność i organizację. Litwini zawsze podkreślają i będą podkreślali swoje prawo dążenia do właściwej stolicy Litwy Wilna.-

Konferencja trzeźwości. "Rytas" Nr. 48 /II.35
Za kilka dni odbędzie się w Kownie konferencja trzeźwości.
Przemówienie premiera Tubelisa na zebraniu tautininków powiatu kowieńskiego. Prasa kowieńska z dn. 27.II.35 r.: W tych dniach odbyło się w Kownie zebranie przedstawicieli tautininków powiatu kowieńskiego. Na zebraniu wygłosił m.in. przemówienie premier Tubelis. Na wstępie wspominał on o wytwarzających się obecnie trudnościach i o agresywności zagrażającej Litwie i wymagającej zwrócenia specjalnej uwagi na sprawę bezpieczeństwa.

Następnie p. Tubelis zaznaczył, że stosunki między państwami bałtyckimi wciąż są zacieśniane, co się niepodoba niektórym sąsiadom zainteresowanym w ich pogorszeniu. Państwa bałtyckie bowiem stały się objektem nie tylko ekspansji, lecz nawet chęci inkorporacji.

Lecz przyjaćiał Litwa ma obecnie więcej niż kiedykolwiek. Przykładem są choćby obchody rocznicy niepodległości.

Przechodząc do spraw krajowych, p. premier podkreślił potrzebę jedności oraz doniosłą rolę związku narodowców. Jednym z najważniejszych zagadnień doby obecnej jest zagadnienie bezpieczeństwa, wymaga ono wielkich ofiar, które jednak muszą być poniesione.

Nominacje w wojsku. Prasa kowieńska z dn. 27.II.35
Z okazji święta 16 lutego zostali podniesieni do stopnia generała naczelnik II dywizji pułk. Czeplikas, szef głównego zarządu uzbrojenia płk. Peczulonis i szef głównego wojskowego zarządu technicznego płk. Popeluczka. Szeregowi innych wojskowych również nadano wyższe stopnie.

Nowy zarząd związku lekarzy weterynaryj. Prasa kowieńska z dn. 27.II.35 r.: Obrany na zjeździe weterynarzy zarząd związku lekarzy weterynaryj ukonstytuował się w sposób następujący: prezesem został obrany dr. Użupis, wiceprezesem - dr. Katele, sekretarzami - lekarze weterynaryj Gawenas, P. Snieczenasowa i Butkiewiczus.

Odczyty korporacji Neolithuania. Radjo kowieńskie z dn. 28.II.35 r.: Korporacja Neolithuania organizuje cykl odczytów na tematy społeczne.

Sprawa 4-go tomu encyklopedji litewskiej. "Liet. Aidas" Nr. 48 /II.35 r.: W marcu ma się ukazać 3-ci tom encyklopedji litewskiej. Liczba prenumeratorów wynosi 6.890. W r.b. ma się też ukazać tom czwarty.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH W LITWIE.

Kronika.

Nowe pismo żydowskie. Prasa kowieńska z dn. 27.II.35 r.: Związek Żydów ochotników armji litewskiej wydał odezwę do społeczeństwa litewskiego, w której prosi o poparcie tygodnika "Apžvalga" /Przegląd/, jaki zacznie wydawać. Będzie to pierwsze periodyczne pismo żydowskie w języku litewskim. Będzie ono miało za cel litewsko-żydowskie zbliżenie oraz informowanie Litwinów o żydowskich sprawach.

Nowe gimnazjum żydowskie. Prasa kowieńska z dn. 27.II.35 r.: Prasa żydowska podaje, że szawelscy Żydzi, za przykładem Żydów kowieńskich, zamierzają założyć w Szawlach gimnazjum żydowskie z językiem wykładowym litewskim.

Odroczenie sprawy o ekscesy przeciw polskiemu. Prasa kowieńska z dn. 27.II.35 r.: 11 b.m. Kowieński Sąd Rejonowy rozpatrywał sprawę wytoczoną przez p.p.A. Perkowskiego, J. Urniaża i M. Ukińskiego grupie demonstrantów o pobicie szyb w lutym r. ub. w cukierni Perkowskiego, księgarni "Stella" i gmachu "Omegi". Rzecznikiem oskarżającym miał być adwokat Norgiałłowicz, lecz spowodu wyznaczenia go na obrońcę w procesie Neumann-Sassa nie mógł on przybyć. Wobec tego niestawienie się strony oskarżającej zostało uznane za usprawiedliwione i rozpatrzenie sprawy odroczone do czasu ukończenia procesu w Sądzie Wojennym.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

Sprawy sądowe w Kłajpedzie. Prasa kowieńska z dn. 27.II.35 r.: 24.II kłajpedzianie: Griegużis, Szulc, Lankisch i Pleskis za wystąpienia antypaństwowe zostali skazani na karę więzienia od 1 miesiąca do 4 lat.

